

Valikor Konsult OÜ

**Tartu Veeriku linnaosa lasteasutuste
laste ja õpilaste
liikumisviisid ja ohtlikud kohad liikluses**

Liiklusnädalal
(23.04. – 27.04. 2012 a.)
läbiviidud uuringu tulemused

Tartu 2012

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Tartu Veeriku linnaosa lasteaiad ja Veeriku kooli 1-4 klass	4
1.1. Osalejate arvud	4
1.2. Liikumisviisid.....	4
1.3. Elukohad.....	6
1.4. Teepikkused.....	9
1.5. Ajakulu	10
1.6. Ohud ja probleemid liikluses	11
2. Tartu Veeriku kooli 5-9 klass	19
2.1. Osalejad	19
2.2. Liikumisviisid.....	19
2.3. Teepikkused.....	20
2.4. Liikluses ohtlikud kohad kooliteel	20
Kokkuvõte	22
Lisad	23

Sissejuhatus

Tartu Linnavalitsus viis 23.04. – 27.04.2012 a. Tartu Veeriku linnaosa lasteasutustes läbi liiklusnädala, mille raames kaardistasid Tartu Veeriku piirkonna kolme lasteaia (Tartu Maarjamõisa Lasteaed, Tartu Lasteaed Meelespea, Tartu Lasteaed Kannike) ja Tartu Veeriku kooli 1-4 klassi õpilased koos lastevanematega lasteaeda ja kooli liikumisviisid ja liikluses ohtlikud kohad. Lasteaedades ja Tartu Veeriku kooli algklassides täitsid lapsevanemad küsimustiku ja kaardi, kuhu tuli märkida kodu, kool, lapsevanema töökoht ning tee/tänav, mida mööda ja millist liikumisviisi kasutades nende sihtpunktide vahel liigutakse. Tähistada tuli kaardil kohad, kus oli probleeme jalakäijate- ja jalgrattateedega, teeületuskohtadega, ohutuse ja esteetika või liiklusohtliku olukorraga (Lisa 1). Veeriku kooli 5-9 klassi õpilased märkisid koolitee ja ohtlikud kohad liikluses kaardile arvutis, kasutades Maanteeameti liiklusohutuse teemalist õppevahendit GIS kaardirakendus „Koolitee ohtlike kohtade kaardistamine“ (www.mnt.ee/). Õpilased kaardistasid koolitee ning märkisid arvutikaardile kooli liikumise viisi ja kooliteele liikluses ohtlikke kohti ja alasid, kus liiklemine pole turvaline.

Tartu Veeriku linnaosa lasteasutustes kogutud andmed analüüsiti ja koostati kaardid lasteaialaste ja kooliõpilaste liikumisviiside ning liikluses ohtlike kohtade kohta.

Liiklusnädala jooksul kogutud andmed ja tulemused on abiks Tartu Veeriku linnaosa lasteasutuste õpetajatele ja lastevanematele, samuti Tartu Linnavalitsusele Tartu Veeriku linnaosa lasteaialastele ja õpilastele ohutu linnakeskkonna planeerimisel.

Suur tänu Veeriku linnaosa lasteasutuste lastele, õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele, kes liiklusnädala uuringus osalesid.

1. Tartu Veeriku linnaosa lasteaiad ja Veeriku kooli 1-4 klass

1.1. Osalejate arvud

Tartu Linnavalitsuse poolt korraldatud uuringus osales kokku 311 lapsevanemat ja õpilast Tartu Veeriku koolist ja Veeriku linnaosa lasteaedadest. Küsitletute arv õppeasutuste lõikes on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 1). Kõige rohkem osales küsitluses Tartu Veeriku Kooli algklasside ja kõige vähem Tartu Maarjamõisa Lasteaia lapsevanemaid.

Tabel 1. Osalejate arv õppeasutuste lõikes.

Õppeasutus	Osalejate arv	Osakaal %
Tartu Maarjamõisa Lasteaed (Puusepa 10)	59	19
Tartu Lasteaed Meelespea (Ilmatsalu 24a)	66	21
Tartu Lasteaed Kannike (Ravila 43)	86	28
Tartu Veeriku Kool (algklassid) (Veeriku 41)	100	32
Kokku	311	100

1.2. Liikumisviisid

Uuringu tulemustest selgus, et kõige levinumaks laste liikumisviisiks Veeriku linnaosa õppeasutustesse on jalgsi liikumine (Tabel 2). Jalgsi liikleb peaaegu pool vastanutest (47%). Koos vanematega liigub kooli või lasteaeda autoga 13% vastajatest ja jalgrattaga 12% uuringus osalejatest. Suur osa lapsi kasutab kooli ja lasteaeda jõudmiseks erinevaid liikumisviise. Kõige enam lastest kasutab jalgratast ja jalgsi liikumist (68%), vähem kasutatakse autoga ja jalgsi, bussiga ja jalgsi, autoga ja jalgrattaga liikumisviise.

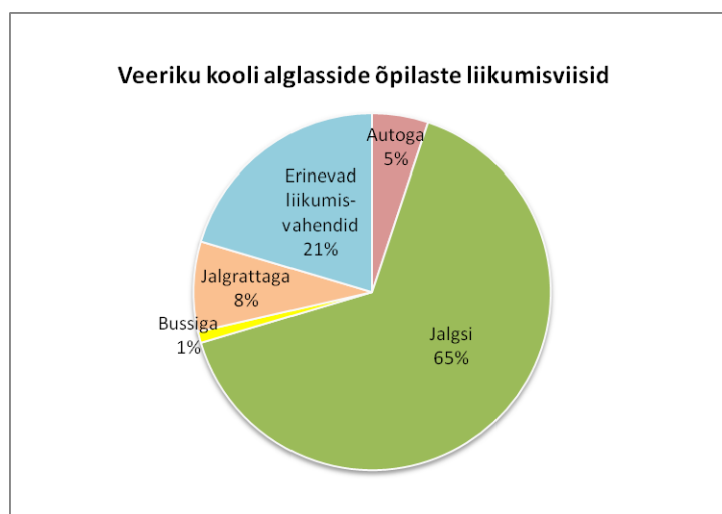
Tabel 2. Liikumisviisid.

Liikumisviisid	Vastajate arv	Osakaal %
Autoga	39	13
Ühistranspordiga	5	2
Jalgrattaga	38	12
Jalgsi	146	47
Erinevad liikumisviisid	79	25
Vastamata	4	1
Kokku	311	100

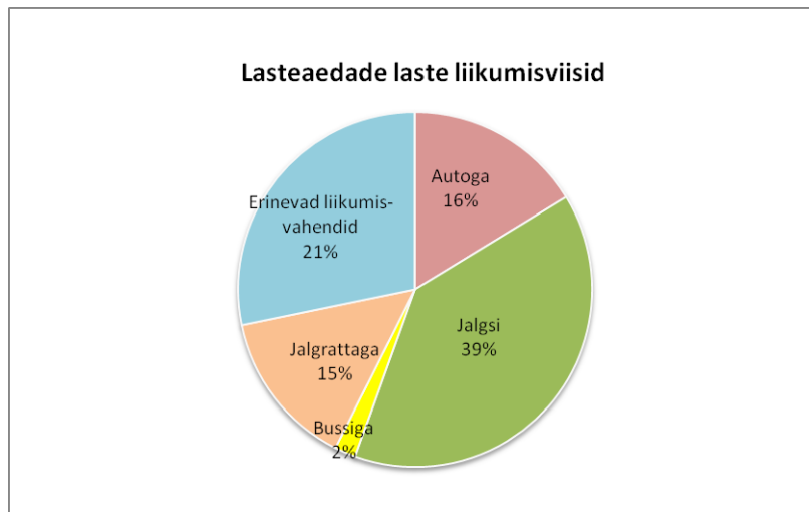
Koolilaste ja lasteaialaste liikumisviiside kasutamise erinevused on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 3) ning graafikutel (Joonis 1 ja Joonis 2). Lasteaialaste ja algklasside laste liikumisviiside kasutamises oli suurim erinevus jalgsi liikumise ja autokasutamise puhul. Kooliõpilastest liigub jalgsi kooli tunduvalt rohkem lapsi, kui lasteaialapsi (erinevus 26%). Lasteaialastest tuuakse autoga lasteaeda palju enam lapsi kui kooliõpilasi (erinevus 11%). Jalgrattaga liigub koos vanematega rohkem lasteaialapsi kui koolilapsi (7% rohkem).

Tabel 3. Koolilaste ja lasteaialaste liikumisviisid.

Liikumisviisid	Kooliõpilased	Lasteaia lapsed
Autoga	5	34
Ühistranspordiga	1	4
Jalgrattaga	8	30
Jalgsi	64	82
Erinevad liikumisviisid	20	59
Vastamata	2	2
Kokku	100	211

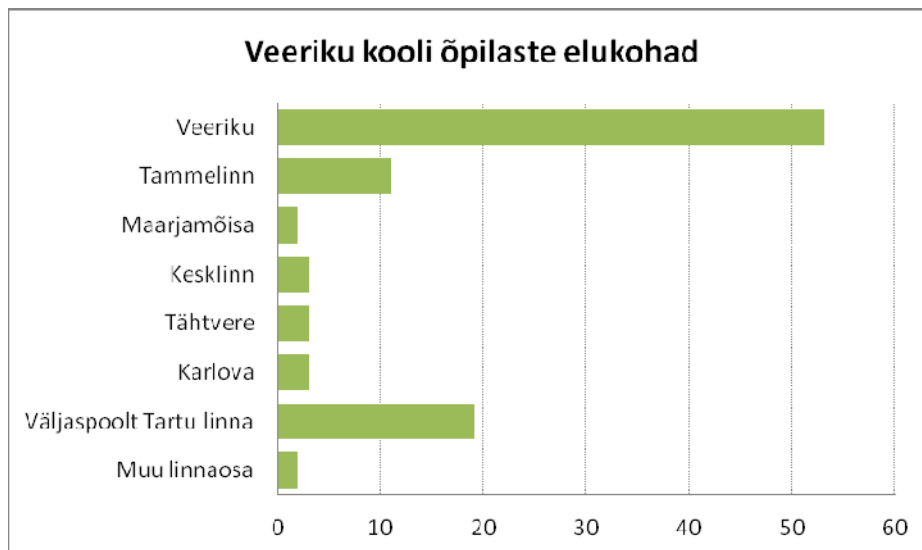
Joonis 1. Tartu Veeriku kooli algklasside õpilaste liikumisviisid.

Joonis 2. Tartu Veeriku linnaosa lasteaedade laste liikumisviisid.

1.3. Elukohad

Uuringus osalenud Tartu Veeriku Kooli algklasside õpilastest üle poole vastajatest (53) elavad Veeriku linnaosas (Joonis 3). Suuruselt järgmise rühma moodustavad Tartu linnast väljas elavad õpilased (19), kellest enamus elab Tartumaal Ülenurme vallas (11). Tammelinnast tuleb kooli 11 õpilast, ülejäänud linnaosadest vähem (Tabel 4 ja Lisa 2).

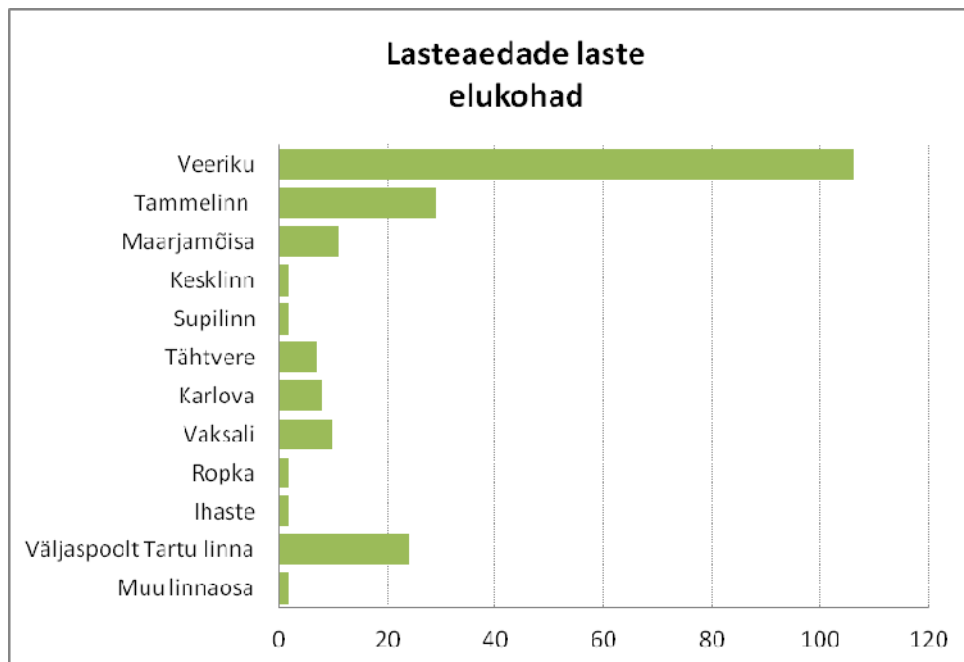

Joonis 3. Tartu Veeriku kooli algklasside õpilaste elukohad.

Tabel 4. Tartu Veeriku kooli algklasside õpilaste elukohad.

Linnaosa	Osakaal %
Veeriku	53
Tammelinn	11
Maarjamõisa	2
Kesklinn	3
Tähtvere	3
Karlova	3
Väljaspoolt Tartu linna	19
Muu linnaosa	2
Vastamata	4
Kokku	100

Lasteaialaste elukohad on Veeriku kooli algklasside õpilaste elukohtadega sarnased (Joonis 4). Kõige rohkem elab uuringus osalenud lapsi Veeriku linnaosas (106), Tammelinnas (29) või väljaspool Tartu linna (24), samuti Maarjamõisa, Karlova ja Vaksali linnaosades (Tabel 5). Üle poole õpilastest elab ja õpib Veeriku linnaosas. Paljud lapsed liiguvad aga kooli või lasteaeda väljaspoolt Tartu linna (Tabel 4 ja Joonis 5) .

Joonis 4. Tartu Veeriku linnaosa lasteaedade laste elukohad.

Tabel 5. Tartu Veeriku linnaosa lasteaedade laste elukohad.

Linnaosa	Osakaal %
Veeriku	50
Tammelinn	14
Maarjamõisa	5
Kesklinn	1
Supilinn	1
Tähtvere	3
Karlova	4
Vaksali	5
Ropka	1
Ihaste	1
Väljaspoolt Tartu linna	11
Muu linnaosa	1
Vastamata	3
Kokku	100

Väljaspool Tartu linna käivad lapsed Veeriku lasteaedadesse ja kooli eelkõige Ülenurme ja Tähtvere vallast (Tabel 6). Ülenurme vallast käib kooli 58% väljaspool Tartu linna elavast uuringus osalenud Veeriku kooli õpilastest ja 63% lasteaialastest. Tähtvere vallast tuleb Veeriku kooli 37% ja Tartu vallast 13 % küsitluses osalejatest, kelle elukoht on väljaspool Tartu linna (Tabel 6 ja Lisa 3).

Tabel 6. Tartu linnast väljaspool elavad Veeriku lasteasutuste lapsed

Elukoht	Veeriku kooli õpilased	%	Lasteaialapsed	%	Kokku	%
Ülenurme vald	11	58	15	63	26	61
Tähtvere vald	7	37	2	8	9	21
Konguta vald	0	0	1	4	1	2
Puhja vald	0	0	1	4	1	2
Tartu vald	1	5	3	13	4	9
Võnnu vald			2	8	2	5
Kokku	19	100	24	100	43	100

Kõigist ankeedile vastajatest esitas 93 (30%) vanemate töökoha aadressi. Vastustest selgus, et 26 % küsitletud lapsevanematest töötab Tammelinnas, 17% Veeriku linnaosas, 13 % Vanalinnas, 10% Tartu linnast väljas (Ülenurme vald, Tallinn, Nõo vald jne.) ning 8%

Karlova linnaosas. Kuna enamus töökoha aadressi märkinud vastajatest olid lasteaialaste vanemad (95%), kajastab töökohtade info eelkõige lasteaialaste vanemate töökohtade paiknemist (Lisa 4).

1.4. Teepikkused

Lasteasutustesse saabumise keskmiseks teepikkuseks on algklasside õpilastel 2,1 km ning lasteaia lastel 2,5 km. Kõigi vastanute liikumise keskmiseks teepikkuseks on 2,4 km. Veeriku kooli õpilastel on lühimaks läbitavaks teepikkuseks 0,16 km ja kõige pikemaks 18 km, lasteaialastel on lühim teepikkus 0,1 km ja pikim 30 km. Kõikidest vastanutest (40%) jääb läbitava teekonna pikkus alla ühe kilomeetri (Tabel 7).

Tabel 7. Teepikkused.

Teepikkus	Vastajate arv	Osakaal %
alla 500 m	49	18
üle 0,5 km (või võrdne) ja alla 1 km	58	22
üle 1 km (või võrdne) ja alla 2 km	61	23
üle 2 km (või võrdne) ja alla 4 km	55	21
üle 4 (või võrdne)km ja alla 10 km	27	10
10 km (või võrdne) ja rohkem	15	6
Kokku	265	100

Kõigist 311-st vastanust esitas 265 (80%) koolitee pikkuse kilomeetrites, kellest 5 märkis sihtrühmana töökäija, ülejäänud olid koolilapsed (21%), lasteaialapsed (87%) või korraga nt töökäija ja koolilaps või töökäija ja lasteaialaps jne (Tabel 8).

Tabel 8. Teepikkused sihtrühma alusel.

Sihtrühm	Osalejate arv	Osakaal %
koolilaps	65	21
lastaia laps	87	28
töökäija	5	2
töökäija ja lastaia laps	100	32
töökäija ja koolilaps	29	9
muu	17	5
vastamata	8	3
Kokku	311	100

Sihtrühma järgi on koolilastel keskmine teepikkus 1,6 km, lasteaialastel aga 2 km. Õpilaste kõige lühemaks koolitee pikkuseks on 0,16 km ning kõige pikemaks teepikkuseks 12 km. Lasteaialaste puhul on samad näitajad aga vastavalt 0,1 km ja 10 km. Töökäija ja lasteaialapse keskmine teepikkus on 2,7 km (lühim teepikkus 0,1 km, pikim 30 km), töötajal ja koolilapsel 2,6 km (lühim teepikkus 0,2 km, pikim 8 km).

Teepikkused erinevate liikumisviiside lõikes on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 9). Kõige pikem tee kooli ja lasteaeda läbitakse autoga ning kõige lühem tee jalgsi liigeldes.

Tabel 9. Teepikkused liikumisviiside lõikes.

Liikumisviis	Pikim distants km	Lühim distants km	Keskmine distants
Jalgsi	5,3	0,1	1,1
Jalgrattaga	0,4	10	2,9
Bussiga	2	2	2
Autoga	30	1	7,8
Erinevad liikumisviisid	18	0,1	2

Ankeedi vastustest ei ole teepikkusi võimalik üheselt tõlgendada, kuna paljudel juhtudel on näidatud kogu liikumise teepikkust (nt kodu-kool/lasteaed-töö), teistel juhtudel aga ainult kodu-kool/lasteaed liikumist. Samas on mõned vastajad tõenäoliselt arvestanud kogu teepikkust liikumisel kodu-kool/lasteaed-kodu.

1.5. Ajakulu

Kõigi uuringus osalenud laste lasteasutustesse ja kooli jõudmise ajakulu liikumisviiside lõikes on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 10). Keskmiseks läbitavaks ajakuluks oli kõigil vastanutel 18 minutit. Koolilastel kulus kõige vähem aega kooli jõudmiseks (2 minutit) ja kõige rohkem 60 minutit. Keskmiselt kulus Veeriku kooli õpilastel kooli minemiseks aega 18 minutit. Lasteaialastest jõuti kõige kiiremini lasteaeda 1 minutiga ja kõige aeglasemalt 75 minutiga. Keskmine ajakulu lasteaeda jõudmiseks oli 18,5 minutit.

Sihtrühma alusel kulub lasteaialapsel keskmiselt õppeasutusse jõudmiseks 16 minutit. Lühim ajakulu lasteaialapsel kohale jõudmiseks on 4 minutit ja pikim 60 minutit. Veeriku kooli algklassi õpilase keskmine ajakulu kooli jõudmiseks on 16 minutit, lühim aeg 3 minutit ning pikim 60 minutit. Töötajal ja lasteaialapsel kulub lasteasutusse jõudmiseks u 20 minutit (lühim aeg 1 minut ja pikim aeg 75 minutit).

Tabel 10. Ajakulu lasteasutusse jõudmisel liikumisviiside lõikes.

Ajaline kulg	Pikim aeg min	Lühim aeg min	Keskmine ajakulu
Jalgsi	60	1	17
Jalgrattaga	50	5	19
Bussiga	10	10	10
Autoga	50	4	17
Erinevad liikumisviisid	75	4	21

Keskmine ajakulu kooli või lasteaeda jõudmisel on kõige suurem erinevate või mitme liikumisvahendiga liikuvatel lastel. Sellele järgneb jalgrattaga liikumine ning jalgsi või autoga liiklemine. Vähem kulub aega bussiga liigeldes, ühistarnsporti kasutab uuringus osalejatest kooli või lasteaeda jõudmiseks ainult 5 last.

Keskmise ajakulu hindamisel tuleb arvestada samuti sellega, et ankeedile on vastatud erinevalt, kuna paljudel vastajatel on märgitud aeg koju jõudmiseks, teistel vastajatel on arvestatud kodust õppeasutusse minemiseks kuluvat aega jne.

1.6. Ohud ja probleemid liikluses

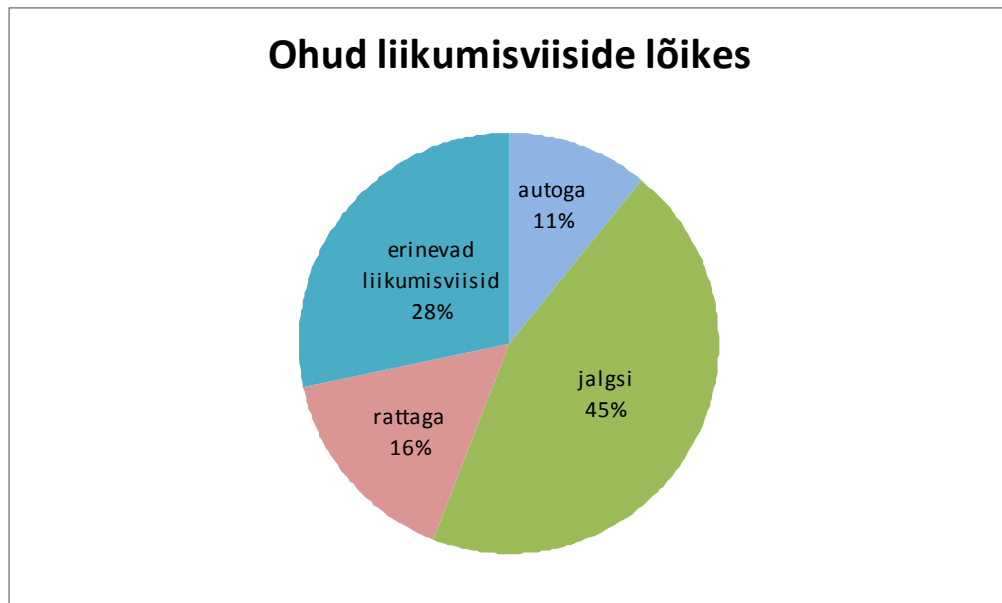
Liikluses erinevaid ohtlikke kohti ja alasid, ristmikke, tänavaid, ülekäigukohti jne, mis muudavad lapse liikumise kooli või lasteaeda eaturvaliseks töö välja 186 uuringus osalejat. Kõige rohkem märkisid vastajad kaardile tänavaid ja piirkondi, kus teed on auklikud, ebatasased ning halvasti hooldatud (106 vastajat). Lapsevanemad tõid välja kohti, kus puudub teede ühendus (49 vastajat) ning jalgsi liiklemine ei ole ohutu (49 vastajat). Suurimad probleemid ja ohud on vastajate arvates seotud kõnniteede- ja jalgrattateedega.

Kuigi liikluses ohtlikke kohti ja piirkondi tõi välja 186 vastajat, on ohtlikke teelõike, ristmikke, tänavaid jne palju rohkem, kuna ankeedile vastaja märkis ära mitu erinevat ohtu või mitu erinevat kohta, kus on sama probleem või oht.

Veeriku Kooli õpilaste vanematest 29% nimetas erinevaid probleeme liikluses ja koolitee ümbruses ja lasteaedade laste vanematest 71%. Seega peavad lasteaedade laste vanemad oma laste teekonda lasteaeda ja olukorda liikluses ohtlikumaks, kui algklasside õpilaste vanemad.

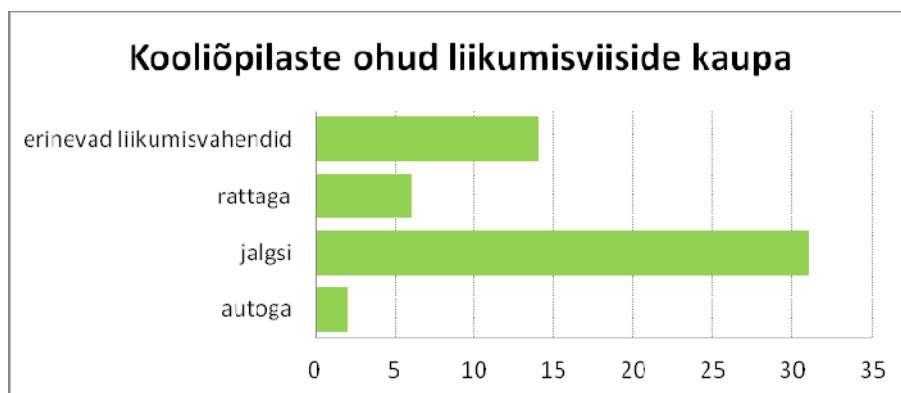
Ohud liikumisviiside lõikes

Vaadeldes lasteaia laste ja koolilaste lasteasutustesse jõudmisel liikluses ohtude jaotumist liikumisviiside lõikes selgus, et suurimad probleemid ning kõige eaturvalisem on jalgsi liiklejatel (82 vastajat) ning kõige turvalisem autoga (20 vastajat) ja bussiga (ühtegi ohtu välja ei toodud) liiklejatel (Joonis 5).

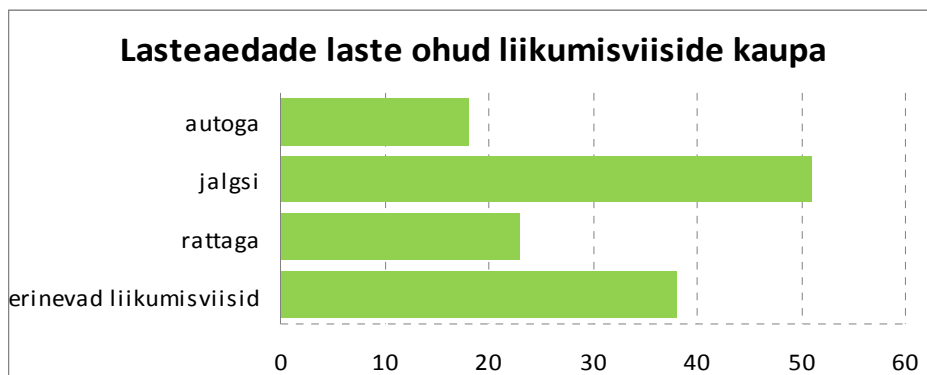

Joonis 5. Ohtude jaotumine liikumisviiside lõikes

Võrreldes lasteaialapsi ja algkoolilapsi selgub, et mõlemate jaoks on suurimad ohud jalgsi liikumisel ning sellele järgneb ohud rattaga ning autoga sõitmisel (Joonis 6 ja Joonis 7). Erinevusena võib välja tuua, et lasteaialapsed hindavad autoga sõitmist ohtlikumaks kui koolilapsed. Koolilastel on seevastu jalgsi liikumine ohtlikum kui lasteaialastel (Tabel 11).

Joonis 6. Koolilaste ohud liikumisviiside lõikes.

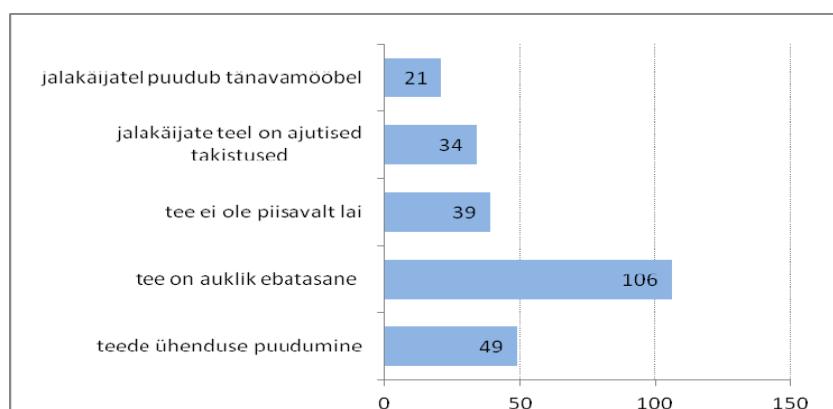
Joonis 7. Lasteaialaste ohud liikumisviiside lõikes.

Tabel 11. Koolilaste ja lasteaialaste ohud liikumisviiside lõikes.

Liikumisvahend	Koolilaste ohud %	Lasteaialaste ohud %
Auto	4	14
Buss	0	0
Jalgsi	57	39
Ratas	11	17
Erinevad liikumisviisid	26	29
Vastamata	2	1
Kokku	100	100

Jalakäijate- ja jalgrattateed

Vaadeldes jalakäijate- ja jalgrattateede ohte tuleb välja, et suurimaks probleemiks on teede auklikkus ning nende ebapiisav hooldamine. Selle probleemi tõi välja 106 (57%) kõigist vastanutest (Joonis 8). Küsitluses osalenutest 143-st vastajast märkis teede ühenduste puudumise 49 (26%), tee ebapiisava laiuse 39 (21%) ning ajutiste takistuste olemasolu 34 (18%) suureks ohuks.

Joonis 8. Ohud jalakäijate- ja jalgrattateedel.

Vaadates eraldi koolilastele ja lasteaialastele jalakäijate- ja jalgrattateedega seotud ohte, selgub, et need on sarnased (Tabel 12). Mõlemal grupil on nimetatud teede auklikkust, seejärel teede ebapiisavat laiust ning teede ühenduse puudumist. Koolilaste vanemad peavad aga tänavamööbli puudumist lasteaialaste vanematest suuremaks probleemiks.

Tabel 12. Koolilaste ja lasteaialaste ohud jalakäijate- ja jalgrattateedel.

Ohu liik	Lasteaialapsed	Osatähtsus %	Koolilapsed	Osatähtsus %
teede ühenduse puudumine	39	23	10	15
tee on auklik ebatasane	75	43	31	46
tee ei ole piisavalt lai	29	17	10	15
jalakäijate teel on ajutised takistused	26	15	8	12
jalakäijatel puudub tänavamööbel	4	2	8	12
Kokku	173	100	67	100

Lasteaialaste vanemad nimetasid auklikke ja ebatasaseid kohti Ravila-Ilmatsalu ning Ravila-Ehitaja tänava ristmikul (Lisa 5). Koolilaste vanemad nimetasid veel lisaks nendele nt Näituse tänava raudteeülesõidu kohta (Lisa 6). Lasteaialastele on auklikud Ravila, Tulbi, Veeriku, Näituse, N. Lunini jt. tänavad. Koolilapsed arvasid samuti, et kõige ebatasasemad on Veeriku ja Tulbi tänavad.

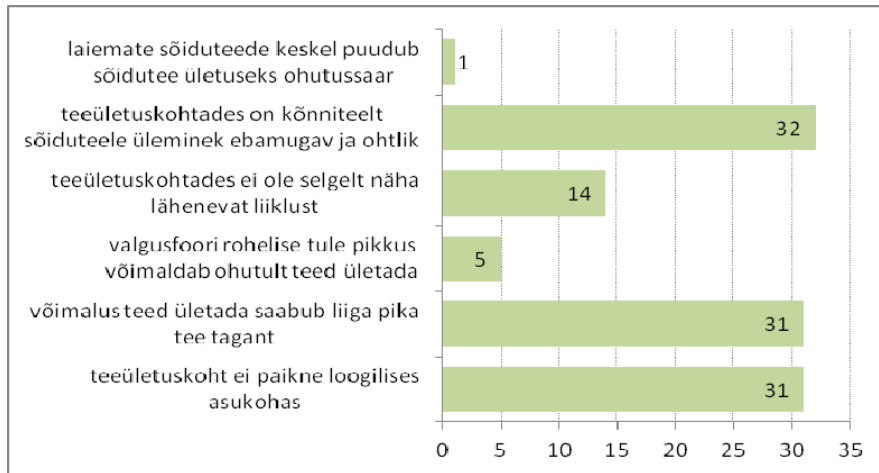
Lasteaialaste vanemad tõid kõige enam välja ohtlike kohti, kus puudub teede ühendus: Ravila-Ilmatsalu, Ravila-Viljandi mnt ning Viljandi mnt - Tulbi tänava ristmikke. Lasteaialastele on ohtlikud Veeriku, Arhitekti, Sangla ja Sanatooriumi tänavad (Lisa 5). Koolilaste arvates puudus aga teede ühendus Tulbi tänaval ja Viljandi mnt - Tulbi ja Viljandi mnt - Maisi tänava ristmikel (Lisa 5).

Lasteaialastele pole piisavalt laiad Tulbi, Ravila, Lehola, Lembitu, Sanatooriumi jt tänavad (Lisa 4). Samuti on koolilaste arvates liiga kitsad Tulbi ja Ravila tänavad, kuid lisaks veel ka Kannikese tänav (Lisa 6).

Lapsevanemad arvasid, et ajutised takistused jalakäijatele asuvad Tulbi, Veeriku, Ravila, Kannikese ning N. Lunini tänavatel ja ka nt Riia mnt - N. Lunini tänava ristmikul. Koolilaste vanemate arvates on takistused lisaks Tulbi ja Veeriku tänavatele ka Vaksali tänaval. Vajalik tänavamööbel puudub aga laste jaoks nii Tulbi ja Veeriku tänavatel kui ka Viljandi mnt. (Lisa 5 ja Lisa 6).

Teeületuskohad

Uuringus osalenud lapsevanemad tõid esile asjaolu, et teeületuskohades on kõnniteelt sõiduteele üleminek lastele ebamugav ja ohtlik (32 vastajat). Korduvalt toodi välja ja märgiti ka kohti, kus teeületuskoht ei paikne loogilises asukohas (31 vastajat) ja võimalus teed ületada on liiga pika vahemaa tagant (31 vastajat) (Joonis 9).

Joonis 9. Ohud teeületuskohades.

Lasteaialaste vanemad peavad suurimateks ohtudeks laste lasteaeda toomisel teeületuskoha ebaloogilist asukohta ning teeületuskohalt on kõnniteelt sõiduteele ülemineku ebamugavust (Tabel 13). Koolilaste vanemate arvates on suurimaks ohuks õpilastele samuti teeületuskohad ja ohtlikud üleminekukohad kõnniteelt sõiduteele, kuid lisaks nähakse suurt ohtu ka selles, et teeületuskohad on liiga pika vahemaa tagant.

Tabel 13. Koolilaste ja lasteaialaste ohud teeületuskohades.

Ohu liik	Lasteaialapsed	Osakaal	Koolilapsed	Osakaal
teeületuskoht ei paikne loogilises asukohas	24	29	7	23
võimalus teed ületada saabub liiga pika tee tagant	23	27	8	27
valgusfoori rohelise tule pikkus võimaldab ohutult teed ületada	4	5	1	3
teeületuskohades ei ole selgelt näha lähenevat liiklust	8	10	6	20
teeületuskohades on kõnniteelt sõiduteele üleminek ebamugav ja ohtlik	24	29	8	27
laiemate sõiduteede keskel puudub sõidutee ületuseks ohutussaar	1	1	0	0
Kokku	84	100	30	100

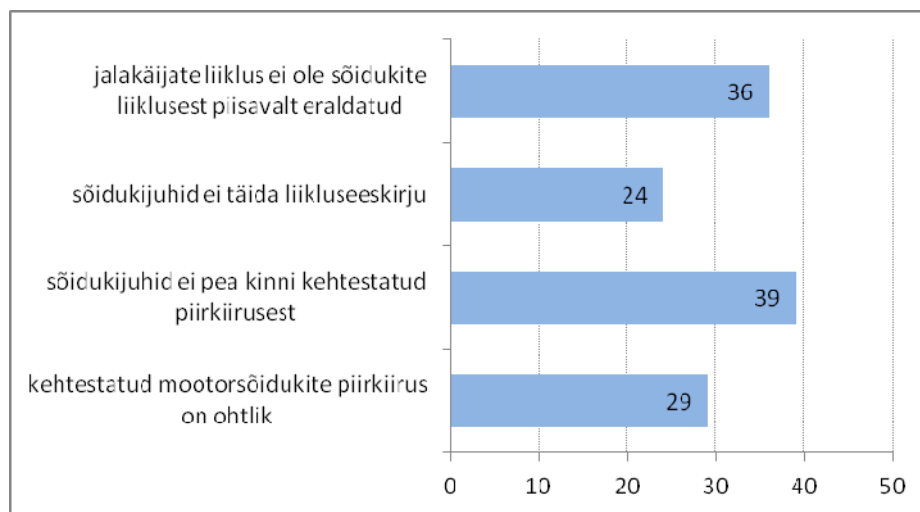
Lasteaialaste vanemad peavad Ravila ja Tulbi tänavate teeületuskohtades kõnniteelt sõiduteele üleminekut ebamugavaks ja ohtlikuks (Lisa 5). Paljud lapsevanemad tõid välja korduvalt kaks ohtlikku ristmikku: Vaksali-Näituse tänava ristmik ja Riia mnt - Suur Kaar tänava ristmik. Koolilaste vanemad märkisid õpilastele ohtlikeks nt Näituse-Ilmatsalu tänava ristmiku ning Näituse tänava raudteeülesõidu koha (Lisa 6). Lasteaialaste vanemad arvavad, et teeületuskohad on liiga pika vahemaa tagant Tulbi tänaval ja Viljandi maanteel, samuti märgiti ära Viljandi-Tulbi ja Ravila-Viljandi tänava ristmikke. Lisaks arvasid nii lasteaia- kui ka koolilaste vanemad, et Ringtee tänaval (Viljandi- ja Ilmatsalu mnt ringtee vaheline teelõik) on teeületusvõimalus liiga pika maa tagant.

Lähenevat liiklust pole hästi näha Ravila ja Tulbi tänava teeületuskohtades ning Vaksali-Näituse tänava ristmikul. Vaksali-Näituse tänava ristmiku nähtavuse probleemi on välja toonud nii lasteaia- kui ka koolilaste vanemad.

Liikluses ohutute kohtadena nimetati Riia mnt ristmikke, kus valgusfoori rohelise tule pikkus võimaldab ohutult teed ületada (nt Riia mnt -Raudtee, Riia-Kastani jne).

Liiklus

Lapsevanemad tõid liikluses kõige rohkem välja teelõike, kus sõidukijuhid ei pea kinni kehtestatud piirkiirusest (39 vastajat) ja jalakäijate liiklus ei ole sõidukite liiklusest piisavalt eraldatud (36 vastajat) (Joonis 10).

Joonis 10. Ohud liikluses.

Koolilaste ja lasteaialaste vanemate arvamused liiklusohude kohta on sarnased (Tabel 14). Vastajate arvates ei pea sõidukijuhid kinni kehtestatud piirkiirusest nt Veeriku, Kannikese ja N. Lunini tänavatel (Lisa 5 ja Lisa 6).

Tabel 14. Koolilaste ja lasteaialaste ohud liikluses

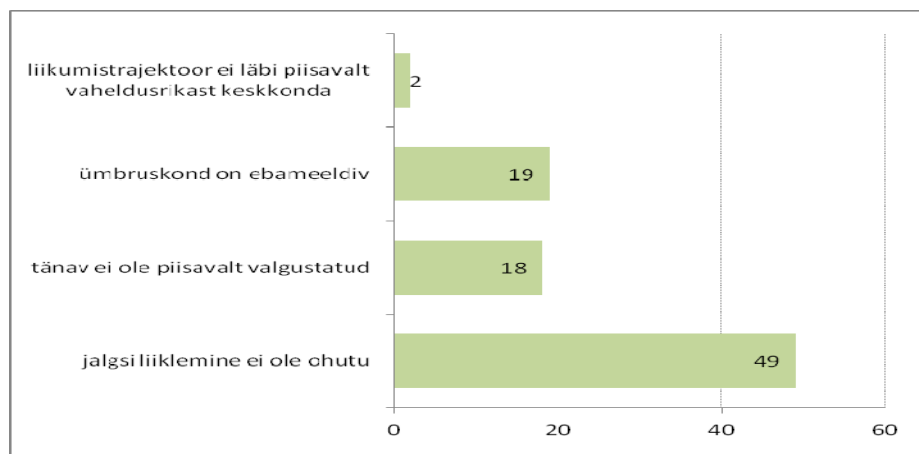
Ohu liik	Lasteaialapsed	Osakaal	Koolilapsed	Osakaal
kehtestatud mootorsõidukite piirkiirus on ohtlik	21	24	8	20
sõidukijuhid ei pea kinni kehtestatud piirkiirusest	26	30	13	33
sõidukijuhid ei täida liikluseeskirju	16	18	8	20
jalakäijate liiklus ei ole sõidukite liiklusest piisavalt eraldatud	25	28	11	28
Kokku	88	100	40	100

Lasteaialaste vanemate arvates ei ole jalakäijate liiklus piisavalt sõidukite liiklusest eraldatud Tulbi, Ravila, N. Lunini, Puusepa ja Riia tänavatel, samuti arvavad ka koolilaste vanemad, märkides lisaks ohtliku tänavana Viljandi maantee. Uuringus osalejate arvates on kehtestatud sõidukite piirkiirus liiga suur ja seega on õpilastele ohtlik Veeriku tänaval ja lasteaia lastele Puusepa, Näituse, Kannikese, Ravila, Lembitu ja Rukki tänaval. Eelkõige toodi sõidukite piirkiiruse probleem välja Veeriku-Tulbi tänava ristmikul.

Koolilaste vanemate arvates ei täida sõidukijuhid liikluseeskirju eelkõige Veeriku tänaval. Lasteaialaste vanemad peavad aga ohtlikeks kohtadeks Puusepa-Sakala, Viljandi-Ravila ja Vaksali-Näituse tänava ristmikke, kus juhid rikuvad liikluseeskirju.

Ohutus ja esteetika

Ohutuse seisukohast nimetas 49 (26%) vastanuist piirkondi, kus jalgsi liiklemine ei ole ohutu, kuid ainult 18 (10%) tõi välja tänavaid, mis pole piisavalt valgustatud. Vastajate arvates Veeriku linnaosa piirkonnas osas suuri esteetika probleeme pole. Ebameeldiva ümbruskonna tõi välja kõigest 10% vastanuist (Joonis 11).

Joonis 11. Ohud ja esteetika.

Ohutuse seisukohast tõid nii koolilaste kui ka lasteaialaste vanemad välja kohti, kus jalgsi liiklemine ei ole ohutu, lasteaialaste vanemad (31 vastajat) pidasid jalgsi liiklemist ohtlikumaks kui koolilaste vanemad (18 vastajat). Lasteaialaste vanemate arvates on Veeriku piirkonnas ümbruskond kohati ebameeldiv (10 vastajat), koolilastele on probleemiks tänavate ebapiisav valgustus (10 vastajat) (Tabel 14).

Tabel 14. Koolilaste ja lasteaialaste esteetikaga ja ohutusega seotud probleemid

Ohu liik	Lasteaialapsed	Osakaal	Koolilapsed	Osakaal
jalgsi liiklemine ei ole ohutu	31	62	18	47
tänav ei ole piisavalt valgustatud	8	16	10	26
ümbruskond on ebameeldiv	10	20	9	24
liikumistrajektor ei läbi piisavalt vaheldusrikast keskkonda	1	2	1	3
Kokku	50	100	38	100

Lasteaialastele pole jalgsi liiklemine ohutu Tulbi, Ringtee, Väike Kaare, N. Lunini, Kannikese ja Arhitekti tänaval. Jalgsi liiklemine on ohtlik ka Viljandi-Ravila tänava ristmikul, Näituse tänava raudtee ülesõidukohas ja Vaksali-Näituse tänava ristmikul. Koolilastele on ohtlik Ringtee tänav ning valgustus ei ole piisav Ravila ja Kannikese tänaval.

Lasteaialaste jaoks on ümbruskond ebameeldiv jalgsi liikumiseks ja jalgrattasõiduks Näituse, Tulbi ja Ringtee tänaval, õpilaste jaoks on ebameeldiv ümbruskond lisaks Ringtee tänavale ka Ravila ja Riia tänaval.

Küsitluses osalejatest tõi 14 vastajat välja ka omapoolseid arvamusi ohtlike kohtade ning nende ohtlikkuse põhjuste kohta. Näiteks toodi välja, et Viljandi mnt puuduvad jalakäijatele mõeldud kõnniteed ning Ravila- Viljandi mnt ja Viljandi-Tulbi tänava ristmikel võiksid olla valgusfoorid. Samuti märgiti, et N.Lunini tänaval puudub ühel pool teed jalakäijatele mõeldud kõnnitee.

2. Tartu Veeriku kooli 5-9 klass

2.1. Osalejad

Veeriku kooli „Minu koolitee“ projektis osales kokku 135 õpilast vanuses 11-16 aastat. Kõige enam oli vastajate hulgas viienda klassi õpilasi. Õpilaste jagunemine klasside lõikes on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 15).

Klass	Õpilaste arv	Osatähtsus
5	39	28,9
6	29	21,5
8	34	25,2
9	28	20,7
muu	5	3,7
Kokku	135	100

Tabel 15. Õpilaste jaotumine klasside kaupa.

2.2. Liikumisviisid

Kooliõpilased eelistavad kooli jõudmiseks kõige enam jalgsiliikumist (43%), erinevaid liikumisviise kooli jõudmiseks kasutab 27% vastajatest (Tabel 16 ja Lisa 7). Mitmete liikumisviiside kasutajate hulgas olid enam levinud jalgsi liiklemine ja ühistranspordi kasutamine, samuti jalgsi liiklemine ja auto kasutamine.

Liikumisviis	Õpilaste arv	Osatähtsus
Jalgsi	58	43,0
Jalgrattaga	2	1,5
Ühistranspordiga	1	0,7
Autoga	22	16,3
Erinevad liikumisviisid	36	26,7
Vastamata	16	11,8
Kokku	135	100

Tabel 16. Õpilaste liikumisviisid.

2.3. Teepikkused

Veeriku kooli õpilaste koolitee pikkus on erinevaid transpordiliike kasutades erineva pikkusega. Erinevate liikumisviisidega läbitud pikimad ja lühimad teepikkused meetrites on toodud alljärgnevas tabelis (Tabel 17). Kõige lühem vahemaa kooli ja kodu vahel läbitakse jalgsi ning kõige pikem autoga. Uuringust selgus, et autot ei kasutata mitte ainult pikkade vahemaade, vaid ka lühikeste teepikkuste läbimiseks. Jalgrattaga ning ühistranspordiga läbitavad lühimad teepikkused ületavad autoga sõidetava lühima teepikkuse (Tabel 17).

Liikumisviis	Lühim teepikkus	Pikim teepikkus	Kokku
Jalgsi	74	3305	80656
Jalgrattaga	568	3350	13012
Ühistranspordiga	376	12235	80481
Autoga	273	23903	220533

Tabel 17. Teepikkused liikumisviiside kaupa.

2.4. Liikluses ohtlikud kohad kooliteel

Tartu Veeriku kooli 5-9 klassi õpilased märkisid oma kooliteele ning selle ümbrusesse jäävaid liiklusobjekte (ülekäigurada, ühissõidukipeatus jne). Kõige rohkem õpilasi nimetas ülekäiguradasid (64%) ning sellele järgnesid ühissõidukipeatused (Tabel 18 ja Lisa 8).

Kooliteel olevad objektid	Õpilaste arv
Ülekäigurada	87
Ühissõidukipeatus	36
Foor	9
Jalakäijate tunnel	2
Teetööd	1

Tabel 18. Õpilaste kooliteel olevad objektid.

Kõigist vastajaist tõi 38 õpilast (28%) välja teele jäävaid ohtlikke kohti. Ohtlikke alasid nimetas 18 (13%) projektis osalejat. Kaardile on märgitud 54 ohtlikku kohta ja ala (Lisa 7).

Kõige enam tähistasid õpilased ohtlike kohtadena tiheda liiklusega tänavaid, kus autod sõidavad liiga kiiresti (23%). (Tabel 19 ja Lisa 8). Tiheda liiklusega tänavatena toodi välja Riia mnt, Tulbi tänav ning Veeriku kooli juures Veeriku-Tulbi tänava ristmik.

Suure ohuallikana toodi välja ülekäiguraja puudumine (21%) (Tabel 19 ja Lisa 8). Koolilapsed märkisid, et Viljandi mnt -Tulbi tänava ristmikul on probleem ülekäiguradadega, samuti nimetati ka, et puudub ülekäigurada N. Lunini tänaval.

Piiratud vaateväli on õpilaste jaoks probleemiks Veeriku-Näituse tänava ristmikul ja N.Lunini tänaval. Halva nähtavuse ohuallikana nimetas 14% vastajatest. Korralik kõnnitee puudub õpilaste arvates Tulbi tänaval ning Viljandi mnt ringteel. Ohtlike ristmikena toodi välja Tulbi-Viljandi mnt, Ravila-Ilmatsalu, Kannikese-Nisu ja Viljandi mnt-Ravila tänava ristmikud. Raudtee ületamine on ohtlik Aardla tänaval ning Kabeli tänaval.

Ohu liik	Osatähtsus %
tihe liiklus	23,2
ülekäigurada	5,4
ristmik	10,7
piiratud vaateväli	14,3
parkla	3,6
puudub ülekäigurada	21,4
puudub kõnnitee	12,5
raudtee	3,6
muu	5,3
Kokku	100

Tabel 19. Ohtlikud kohtade jaotumine ohu liikide kaupa.

Ohtlikke kohti märgiti kõige enam Veeriku kooli ümbruses ning selle ees oleva Veeriku-Tulbi tänava ristmiku läheduses. Ohtlike aladena toodi välja eelkõige tiheda liiklusega tänavad ja piirkonnad, kus vaateväli õpilase jaoks oli piiratud, samuti ülekäiguradade puudumine.

Kokkuvõte

Tartu Linnavalitsuse poolt Veeriku linnaosa lasteasutustes korraldatud liiklusnädala uuringus osales kokku 311 Tartu Veeriku linnaosa lasteaedade ja Veeriku kooli algklasside õpilast ja õpilaste vanemat ning 135 Veeriku kooli õpilast, kokku 446 vastajat.

Uuringu tulemustest selgus, et üle poole Tartu Veeriku Kooli õpilastest ja lasteaialastest elab Veeriku linnaosas. Lasteaialaste ja kooliõpilaste kõige levinumaks liikumisviisiks Veeriku linnaosa õppeasutustesse on jalgsikäimine, kooliõpilased kasutavad kooli jõudmiseks ka erinevaid liikumisviise.

Lasteaialaste ja õpilaste kooli ja lasteaeda jõudmise keskmine teepikkus on 2,4 km.

Uuringu osalejate arvates on suurimad probleemid ja ohud liikluses kooli ja lasteaeda jalgsi liiklejatel ja kõige turvalisem on liigelda autoga.

Lasteaialastele ja algklasside õpilastele on kõige ohtlikum oma õppeasutuse ümbrus, sealsed tänavad, nende heakord, ristmikud ning üldine olukord liikluses. Liikluses ohtlike aladena toodi välja eelkõige Veeriku, Tulbi, Ravila ja N. Lunini tänavad. Ohtlike ristmikena nimetati Veeriku-Tulbi, Viljandi-Tulbi, Ravila-Ilmatsalu, Viljandi-Ravila ning Vaksali-Näituse tänava ristmikke.

Lisad

Tartu Veeriku linnaosa lasteasutustes liiklusnädala raames läbiviidud küsitluse ja veebipõhise kaardirakenduse abil kogutud andmete põhjal koostatud elektroonsed kaardid.

Pdf-kaardifailid sisaldavad mitmeid erinevaid kaardikihte, mida saab sisse- ja välja lülitada. Faili avamisel avatakse korraga kõik kaardikihid. Kaardi väljatrukkimiseks on võimalus vastavalt vajadusele osad kihid välja lülitada.

Lisa 1. Ankeet küsitluse läbiviimiseks Tartu Veeriku linnaosa lasteasutustes

Lisa 2. Tartu Veeriku kooli 1-4 klassi õpilaste elukohad

Lisa 3. Veeriku linnaosa lasteaedade laste elukohad

Lisa 4. Tartu Veeriku kooli 1-4 klassi õpilaste ja lasteaia laste elukohad

Lisa 5. Tartu Veeriku linnaosa lasteaedade laste ohud liikluses

Lisa 6. Tartu Veeriku kooli 1-4 klassi õpilaste ohud kooliteel

Lisa 7. Tartu Veeriku kooli 5-9 klasside õpilaste liikumisviisid

Lisa 8. Tartu Veeriku kooli 5-9 klasside õpilaste ohud kooliteel